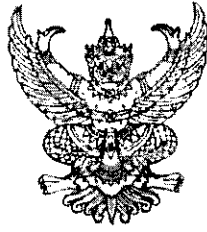

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๕๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑10 กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง นโยบายการขอคืนที่ดินราชพัสดุ ๑ ล้านไร่ เพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตร

เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม, ผวจ. ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๕๘ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๓๑๐/๑๑๘๒๙
ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๔/๕๕๙๖
ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒

ตามที่ได้ยืนยัน/แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒) เกี่ยวกับเรื่อง นโยบายการขอคืนที่ดินราชพัสดุ ๑ ล้านไร่ เพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตร มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง นโยบายการขอคืนที่ดินราชพัสดุ ๑ ล้านไร่ เพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตร มาเพื่อดำเนินการ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ลงมติเห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๒๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๖๔

ที่ กค ๐๓๑๐/๑๑๘๒๓

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๖ กกฏาคม ๒๕๕๑

เรื่อง นโยบายการขอคืนที่ดินราชพัสดุ ๑ ล้านไร่ เพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตร

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ค่วนที่สุดที่ นร ๐๕๐๖/๔๒๕๗ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑

๑. ตามหนังสือที่อ้างถึงได้แจ้งยืนยันว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ลงมติว่า

๑) รับทราบสรุปผลการสัมมนาเรื่อง “หลอมรวมทุกกลไก ๑ ล้านไร่ มิติใหม่ที่ราชพัสดุ” ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และเห็นชอบในหลักการการดำเนินการตามผลการสัมมนาที่จะนำที่ดินราชพัสดุ ๑ ล้านไร่ มาจัดให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตรดังกล่าว โดยเป็นการดำเนินการตามนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่ได้แถลงต่อรัฐสภาในการจัดหาที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรยากจน ในรูปของธนาคารที่ดิน

๒) คณะรัฐมนตรีเห็นว่า การดำเนินการในรูปธนาคารที่ดินตามข้อ ๑ นั้น กระทรวงการคลัง ควรเป็นผู้กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ มาตรการและเงื่อนไข ตลอดจนกำกับดูแลในการนำที่ดินราชพัสดุ มาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตร แต่การดำเนินการกระทรวงการคลังควรมอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรมารับไปดำเนินการ เนื่องจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรมีความพร้อมและ เคยดำเนินการในเรื่องนี้อยู่แล้ว ทั้งนี้ ให้กระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์) และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร) รับไปประสานการปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมายต่อไปด้วย และได้แจ้งให้รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง กรม และผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัดทราบด้วยแล้ว นั้น

๒. กระทรวงการคลังขอเรียนสรุปความเป็นมาและวัตถุประสงค์นโยบายการขอคืนที่ดินราชพัสดุ ๑ ล้านไร่ เพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตรตามนโยบายของรัฐบาล ดังนี้

ปัจจุบันประเทศกำลังประสบภาวะเศรษฐกิจถดถอย เกิดปัญหาการว่างงาน ปัญหาวิกฤตเกี่ยวกับพืชอาหารและพลังงาน ซึ่งรัฐบาลได้พยายามแก้ไขปัญหานี้ จึงได้มีมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑ ให้กระทรวงการคลังเร่งดำเนินการตรวจสอบที่ราชพัสดุ ที่ส่วนราชการ/หน่วยงานครอบครอง ไว้เกินความจำเป็นและหรือไม่ได้ใช้ประโยชน์เพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตรในอัตราค่าเช่าที่เหมาะสมต่อไป ซึ่งกระทรวงการคลังได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้

ขอความร่วมมือจากกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ สํารวจและส่งคืนที่ราชพัสดุเพื่อนํามารองรับการคําเนินการ และมีนโยบายในการนําคืนที่ราชพัสดุมาสนับสนุนการปลูกพืชอาหารและพืชทดแทนพลังงานเพื่อจัดสรรให้แก่ราษฎรที่เป็นเกษตรกร หรือผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพเกษตรกร ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาการว่างงานและต้องการกลับภูมิลำเนาเดิมเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรมีที่ดินทำกินและได้เข้าที่ราชพัสดุเพื่อทำการเกษตรในราคาที่เหมาะสมตามนโยบายการขอคืนที่ราชพัสดุเพื่อนํามาสนับสนุนการปลูกพืชอาหารและพืชทดแทนพลังงาน โดยได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีมติ ดังนี้

๑) ให้กระทรวงต่าง ๆ และส่วนราชการสำรวจและส่งคืนที่ราชพัสดุที่ครอบครองไว้เกินความจำเป็นและหรือไม่ได้ใช้ประโยชน์และสามารถทำเกษตรกรรมได้ ให้ได้โดยประมาณ ไม่ต่ำกว่า ๑ ล้านไร่ ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่งคืนที่ราชพัสดุ

๒) เมื่อได้รับคืนที่ราชพัสดุจากส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ แล้ว ให้กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพลังงาน และกระทรวงอุตสาหกรรม ไปตกลงร่วมกันในการกำหนดแนวทางคําเนินการเพื่อให้มีการนําคืนดังกล่าวไปใช้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมได้อย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ เห็นชอบนโยบายการขอคืนที่ราชพัสดุเพื่อนํามาให้เกษตรกรเช่าตามที่กระทรวงการคลังเสนอทั้ง ๒ ข้อดังกล่าว

๓. กระทรวงการคลังขอเรียนว่า นับตั้งแต่ได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จังหวัดต่าง ๆ ได้ประสานหารือไปยังกรมธนารักษ์เกี่ยวกับการให้กระทรวงการคลังเป็นผู้กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ มาตรการและเงื่อนไข ตลอดจนกำกับดูแลในการนําคืนที่ราชพัสดุมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตร และคณะรัฐมนตรีเห็นควรมอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมรับไปดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายด้วย ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่ากระบวนการในการบริหารจัดการที่ราชพัสดุตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ และการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ มีความแตกต่างในด้านวัตถุประสงค์ ขั้นตอนปฏิบัติ และวิธีดำเนินการ เนื่องจากนโยบายการขอคืนที่ราชพัสดุ ๑ ล้านไร่ จากส่วนราชการในส่วนที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์หรือใช้ประโยชน์ไม่เต็มพื้นที่และเป็นพื้นที่ที่สามารถทำการเกษตรได้เพื่อนํามาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตรปลูกพืชอาหารและพืชทดแทนพลังงาน เป็นการดำเนินการในลักษณะเช่นเดียวกับการนําคืนที่ราชพัสดุที่เป็นที่ว่างมิได้ใช้ประโยชน์ในทางราชการ หรือที่มีผู้ถือครองทำประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไปสนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล ด้านการบริหารจัดการที่ดินของรัฐเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจน เชิงบูรณาการ ภายใต้โครงการ “รัฐเอื้อราษฎร” ที่ได้สนองนโยบายการแก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินทำกินให้แก่ราษฎรที่ไม่มีที่ดินทำกินได้มีที่ดินทำกินอย่างมั่นคงและยั่งยืน นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ซึ่งขณะนี้ได้จัดให้ประชาชนอยู่อาศัยและทำกินในโครงการดังกล่าว ประมาณ ๔๖,๒๒๖ ราย รวมเนื้อที่ประมาณ ๑๑๕,๑๕๕ - ๑ - ๓๑ ไร่ หากมอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน-

เพื่อเกษตรกรรมดำเนินการในโครงการดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อสถานะของที่ราชพัสดุตามกฎหมาย เพราะมาตรา ๒๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดว่า เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือที่ดินที่ได้สงวนหรือหวงห้ามไว้ตามความต้องการของทางราชการ เมื่อกระทรวงการคลังได้ให้ความยินยอมแล้ว ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้น มีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยไม่ต้องดำเนินการถอนสภาพตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีอำนาจนำที่ดินนั้นมาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจะมีผลทำให้ที่ราชพัสดุสิ้นสภาพไปโดยไม่ต้องดำเนินการถอนสภาพตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และมีผลกระทบอย่างมากต่อการบริหารจัดการที่ราชพัสดุในโครงการดังกล่าว ตลอดจนที่ดินราชพัสดุแปลงที่ตั้งโครงการมีสภาพไม่เหมาะสมจะตราเป็นพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินประกอบกันยังไม่มีความชัดเจนว่าคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการระดับจังหวัดตามที่กระทรวงการคลังเสนอหรือไม่ ดังนั้น จึงมีความเห็นดังนี้

๑) ประเด็นการนำที่ดินราชพัสดุมาจัดให้เกษตรกรเช่าซึ่งคณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้กระทรวงการคลังเป็นผู้กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ มาตรการและเงื่อนไข ตลอดจนกำกับดูแลในการนำที่ดินราชพัสดุมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตร และควรมอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมรับไปดำเนินการนั้น หากจะนำที่ดินราชพัสดุที่ได้รับคืนจากส่วนราชการมาจัดให้เกษตรกรเช่าภายใต้กฎหมายการปฏิรูปที่ดิน ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ อาจจะมีปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการ เนื่องจากสภาพที่ดินราชพัสดุโดยส่วนใหญ่จะมีผู้บุกรุกถือครองทำประโยชน์อยู่แล้ว และเป็นพื้นที่แปลงเล็กแปลงน้อยไม่เหมาะแก่การนำไปจัดรูปที่ดินตามวิธีดำเนินการของการปฏิรูปที่ดิน อีกทั้งจะเป็นการทำให้ที่ดินของรัฐประเภทที่ดินราชพัสดุเปลี่ยนสภาพเป็นที่ดินที่จะนำไปดำเนินการตามกฎหมายการปฏิรูปที่ดิน และได้มีการดำเนินโครงการตามนโยบายการขอคืนที่ดินราชพัสดุ ๑ ล้านไร่ เพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตร โดยกรมธนารักษ์ได้ดำเนินการจัดงานเปิดโครงการนำร่องและจัดกิจกรรมการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการปลูกพืชอาหารและพืชทดแทนพลังงานในที่ดินราชพัสดุ เนื้อที่ประมาณ ๔,๕๔๕ ไร่เศษ ของจังหวัดชัยภูมิ พิจิตร และนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๒ ตามลำดับ โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (นายพุดฉิมชัย ดำรงรัตน์) เป็นประธานในการมอบสัญญาเช่าที่ดินราชพัสดุเพื่อประกอบการเกษตรให้แก่ผู้ได้รับสิทธิตามโครงการรวมจำนวน ๓๓๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๔,๓๐๔ ไร่เศษ เรียบร้อยแล้ว ซึ่งโครงการดังกล่าวได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี ตลอดจนมีการเผยแพร่นโยบายและกิจกรรมดังกล่าวผ่านสื่อมวลชนทุกประเภท และได้ประสานงานกับส่วนราชการกรณีที่ดินราชพัสดุมีการปลูกพืชอาหาร

หรือพืชทดแทนพลังงานไว้แล้ว หรือมีโครงการจะปลูกพืชอาหารหรือพืชทดแทนพลังงานในที่ดินที่ครอบครองใช้ประโยชน์โดยส่วนราชการไม่ต้องส่งคืนที่ดินในพื้นที่จำนวน ๓,๗๐๐ ไร่ ด้วยแล้ว สำหรับที่ดินราชพัสดุแปลงอื่นขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนการดำเนินงานของจังหวัดเพื่อนำที่ดินดังกล่าวมารองรับการดำเนินการต่อไป ซึ่งกระทรวงการคลังถือว่าโครงการที่ดำเนินการได้สัมฤทธิ์ผลเป็นรูปธรรมในระดับหนึ่งแล้ว และเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการจากความล่าช้า ที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกอบกับในการบริหารจัดการที่ราชพัสดุที่ผ่านมาก็มีได้มีปัญหาในทางปฏิบัติ และได้มีการนำที่ราชพัสดุนับสนุนตามนโยบายของรัฐบาลดังที่กล่าวมาข้างต้น

๒) เนื่องจากในการดำเนินการมีความจำเป็นในการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการระดับจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการขอคืนที่ราชพัสดุ ๑ ล้านไร่ โดยนำไปจัดให้เกษตรกรเช่าตามนโยบายของรัฐบาลดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ จึงเห็นสมควรขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เกี่ยวกับการให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ดำเนินการเองและให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการ จำนวน ๒ ชุด

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วขอเรียนว่า เพื่อให้โครงการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้อย่างสัมฤทธิ์ผลและเป็นรูปธรรมโดยเร็ว จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๑. ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ มาตรการและเงื่อนไข ตลอดจนกำกับดูแลในการนำที่ดินราชพัสดุ ๑ ล้านไร่ มาจัดให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตรตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายและระเบียบกำหนด โดยควรให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ดำเนินการเอง

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ เพื่อกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ มาตรการ และเงื่อนไขในการดำเนินการในเรื่องต่างๆ เช่น มาตรการขอคืนที่ดินจากหน่วยงานราชการ การแบ่งโซนพืชอาหารและพลังงาน การกำหนดคุณสมบัติเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการ รูปแบบและการบริหารจัดการอย่างครบวงจร เป็นต้น เพื่อนำที่ดินราชพัสดุมาจัดให้เช่าทำการเกษตร และเป็นแนวทางให้จังหวัดนำไปใช้ปฏิบัติ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
(กำกับดูแลงานกรมธนารักษ์)	ประธานกรรมการ
๒) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๓) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๔) รองปลัดกระทรวงการคลัง (หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านทรัพย์สิน)	กรรมการ

๕) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๖) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๗) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	กรรมการ
๘) ผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
๙) ผู้บัญชาการทหารเรือ	กรรมการ
๑๐) ผู้บัญชาการทหารอากาศ	กรรมการ
๑๑) อธิบดีกรมการปกครอง	กรรมการ
๑๒) อธิบดีกรมชลประทาน	กรรมการ
๑๓) อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๑๔) อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
๑๕) เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กรรมการ
๑๖) อธิบดีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน	กรรมการ
๑๗) อธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน	กรรมการ
๑๘) อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม	กรรมการ
๑๙) อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	กรรมการ
๒๐) อธิบดีกรมการค้าภายใน	กรรมการ
๒๑) อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน	กรรมการ
๒๒) อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๒๓) ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	กรรมการ
๒๔) อธิบดีกรมธนารักษ์	กรรมการ
๒๕) ที่ปรึกษาด้านพัฒนาอสังหาริมทรัพย์	กรรมการ
๒๖) รองอธิบดีกรมธนารักษ์ (ด้านที่ราชพัสดุ)	กรรมการและเลขานุการ
๒๗) ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการฐานข้อมูลที่ดินที่ราชพัสดุ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- ๑) กำหนดมาตรการในการขอคืนที่ดินราชพัสดุจากส่วนราชการ
- ๒) กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การบริหารจัดการอย่างครบวงจรสำหรับภาคเกษตร การบริหารจัดการอย่างครบวงจรสำหรับภาคการตลาด การคัดเลือกกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรม และการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน เพื่อนำที่ดินราชพัสดุมาจัดให้เช่าทำการเกษตร
- ๓) กำกับและติดตามประเมินผลการดำเนิน โครงการให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม
- ๔) มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและคณะทำงานตามความจำเป็น

๓. แต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด เพื่อนำที่ดินราชพัสดุมาจัดให้เช่าทำการเกษตร ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการอำนวยการกำหนด โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

องค์ประกอบ

๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานกรรมการ
๒) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๓ ท่าน	กรรมการ
๓) ผู้แทนแม่ทัพภาค (ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ)	กรรมการ
๔) อัยการจังหวัด	กรรมการ
๕) นายอำเภอ (ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ)	กรรมการ
๖) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด	กรรมการ
๗) เกษตรจังหวัด	กรรมการ
๘) อุตสาหกรรมจังหวัด	กรรมการ
๙) พาณิชยจังหวัด	กรรมการ
๑๐) ผู้อำนวยการสำนักงานพลังงานภูมิภาค (ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ)	กรรมการ
๑๑) ผู้อำนวยการสำนักงาน
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัด	กรรมการ
๑๒) พัฒนาการจังหวัด	กรรมการ
๑๓) หัวหน้าสถานีพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๑๔) ปฏิรูปที่ดินจังหวัด	กรรมการ
๑๕) ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน	กรรมการ
๑๖) ส่วนราชการที่ครอบครองที่ดินราชพัสดุที่ขอคืนตามโครงการ	กรรมการ
๑๗) ธนารักษ์พื้นที่	กรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

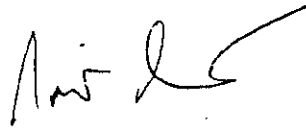
- ๑) ดำเนินการและเจรจาขอคืนที่ดินราชพัสดุจากส่วนราชการ และดำเนินการตามมาตรการในการขอคืนที่ดินราชพัสดุจากส่วนราชการที่คณะกรรมการอำนวยการกำหนด
- ๒) ดำเนินการโครงการนำที่ดินราชพัสดุนับสนุนการปลูกพืชอาหารและพืชทดแทนพลังงาน เพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตร ตามหลักเกณฑ์ มาตรการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การบริหารจัดการอย่างครบวงจรสำหรับภาคเกษตร การบริหารจัดการอย่างครบวงจรสำหรับภาคการตลาด การคัดเลือกกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกร และการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนที่คณะกรรมการอำนวยการกำหนด

๓) ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินโครงการให้คณะกรรมการอำนวยการทราบทุกวันที่ ๕ ของเดือน

๔) มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะทำงานตามความจำเป็น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไปด้วย จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรณ์ จาติกวณิช)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมธนารักษ์

สำนักบริหารจัดการฐานข้อมูลที่ราชพัสดุ

โทร. ๐ ๒๒๕๘ ๖๔๔๐

โทรสาร ๐ ๒๒๕๘ ๕๔๘๔

ด่วนที่สุด

ที่ กษ 1204 / 5596

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑ 10200

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง นโยบายการขอคืนที่ดินราชพัสดุ 1 ล้านไร่ เพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/12535 ลงวันที่ 21 กรกฎาคม ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จะนำเรื่อง นโยบายการขอคืนที่ดินราชพัสดุ 1 ล้านไร่ เพื่อนำมาให้เกษตรกรเช่าทำการเกษตร ของกระทรวงการคลัง เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาในวันที่ 28 กรกฎาคม ๒๕๕๒ และขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนว่า ได้มอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) พิจารณาและให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าว โดยมีความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1. ในประเด็นที่กระทรวงการคลังเสนอจะเป็นผู้กำหนดทั้งนโยบาย และเป็นผู้ดำเนินการเองตามนโยบายดังกล่าวข้างต้นนั้น เห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ มีความสอดคล้องกับความเห็นที่ ส.ป.ก. เคยให้ไว้ แม้ปัจจุบันจะมีหลายหน่วยงานที่ดำเนินการในการจัดที่ดินและมีหลากหลายวิธี แต่การจัดที่ดินควรมีความเป็นเอกภาพและเป็นระบบเดียวกันทั้งประเทศ เพื่อมิให้มีความซ้ำซ้อนและสิทธิที่ได้รับแตกต่างกัน ประกอบกับ ส.ป.ก. เป็นหน่วยงานที่กฎหมายกำหนดให้แก้ไขปัญหาในเรื่องนี้ไว้โดยเฉพาะ และมีภารกิจโดยตรงในการจัดที่ดิน โดยมีความพร้อมทั้งในด้านของบุคลากรในกระบวนการจัดที่ดิน การพัฒนา ซึ่งรวมถึงการพัฒนาพื้นที่และพัฒนาเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรได้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งมีเงินทุนหมุนเวียนจากกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่จะสามารถนำมาสนับสนุนการดำเนินงาน สำหรับสิทธิที่เกษตรกรได้รับจากการปฏิรูปที่ดิน หากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเห็นว่า พื้นที่ใดเหมาะสมก็อาจพัฒนาการให้สิทธิแก่เกษตรกรไปสู่การได้รับกรรมสิทธิ์ได้ เพื่อให้เกษตรกรเกิดความรู้สึกที่มั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมตลอดไป ชั่วลูกชั่วหลาน เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ทั้งยังช่วยลดปัญหาความเดือดร้อนไม่มีที่ดินทำกินของเกษตรกร ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ทุกรัฐบาลต้องประสบอยู่ แต่หากนโยบายของรัฐต้องการนำที่รัฐไปจัดให้เกษตรกรเช่า โดยมุ่งในด้านการจัดหาประโยชน์เพื่อต้องการเพิ่มรายได้ให้แก่ประเทศ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่ยังเป็นผู้ยากไร้ และต้องการความช่วยเหลือจากรัฐก็อาจไม่ได้รับผลโดยตรงจากมาตรการดังกล่าว

/ ในข้อเสนอ ...

2. ในข้อเสนอที่กระทรวงการคลังเสนอตั้งคณะกรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการระดับจังหวัด เพื่อกำหนดนโยบายและปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว นั้น เห็นว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ซึ่งมีกระทรวงการคลัง และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลังรวมอยู่ด้วย แล้วนั้น สามารถที่จะดำเนินการประสานในการปฏิบัติได้ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติไว้แล้ว หรืออาจ แต่งตั้งผู้ที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมเพิ่มขึ้นก็สามารถทำได้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตาม นโยบายและบรรลุวัตถุประสงค์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อประกอบในการพิจารณาตามข้อเสนอของกระทรวงการคลัง โดยเห็นควรให้กระทรวงการคลัง มอบหมายที่ดินราชพัสดุที่ได้คืนมาให้แก่ ส.ป.ก. เพื่อนำมาดำเนินการจัดที่ดินตามกระบวนการของ กฎหมาย ตามที่คณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติไว้เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2552

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

โทร 0-2281-6002

โทรสาร 0-2281-2904